



SALV
STRATEGISCHE
ADVIESRAAD
**LANDBOUW &
VISSERIJ**

ADVIES

Productie en etikettering biologische producten

Advies aan de Vlaamse Regering



Vlaanderen
verbeelding werkt

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Advies vastgesteld op:	24 oktober 2014
Adviesvraag ontvangen op:	06 oktober 2014
Type:	verplichte adviesvraag
Adviestermijn:	30 kalenderdagen
Nummer advies:	2014-22
Contactpersoon:	Dirk Van Guyze dirk.vanguyze@lv.vlaanderen.be

Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV)

Koning Albert II-laan 35 bus 39
1030 Brussel

Tel: 02 552 79 90

Email: salv@vlaanderen.be

URL: www.salv.be

Twitter: @SALVtweet

1 Inleiding

Op 26 september 2014 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het *“Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten”*.

De SALV ontving op 6 oktober 2014 de vraag voor advies over dit ontwerpbesluit van minister Joke Schauvliege, Vlaams minister bevoegd voor Omgeving, Natuur en landbouw. Reeds op 08 oktober kon door de SALV een hoorzitting worden georganiseerd waarbij Vanessa De Raedt van het departement LV bereid werd gevonden om toelichting bij het dossier te verstrekken.

Het advies werd binnen een SALV ad hoc werkkommissie voorbereid en werd tenslotte door de SALV tijdens de raadszitting van 24/10/2014 definitief goedgekeurd.

Piet Vanthemsche

Voorzitter SALV

2 Krachtlijnen

De Raad verwelkomt het ontwerp van wijzigingsbesluit en is verheugd over de aanpassingen, maar heeft toch één essentiële aanbeveling. Men name vindt de Raad het behoud van een regeling op Vlaams niveau inzake declassering van bioproducten na overschrijding van een declasseringslimiet essentieel en stelt daarom voor om:

- artikel 31 van besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 te behouden en zo aan te passen dat daar verwezen wordt naar de LOQ¹-waarden in Verordening (EG) nr. 396/2005 als declasseringslimiet en te streven naar een LOQ in het bio-eindproduct van 0,015 mg pesticide/kg voor producten die niet in deze verordening zijn opgenomen;
- in de sanctietabel die gaat bij het besluit een declasseringsmogelijkheid in te schrijven bij de overschrijding van de declasseringslimiet;
- een werkgroep te organiseren om de interpretatie van de analyseresultaten uit te werken;
- verder duidelijkheid te scheppen over de declassering van biologische producten tijdens het productieproces.

De Raad verwelkomt het feit dat een marktdeelnemer die enkel voorverpakte biologische producten of individueel identificeerbare biologische producten direct aan de eindverbruiker verkoopt, vrijgesteld wordt van het controlesysteem.

De Raad is tevreden dat het aantal jaarlijkse steekproefcontroles en staalnamen worden geharmoniseerd en dat de bij de verdelers en verkopers van voorverpakte producten een volledige controle gebeurt over een periode van drie jaar, maar vraagt meer duidelijkheid over het verschil ten opzichte van de marktdeelnemers die voorverpakte producten verkopen aan de consument en aldus vrijgesteld zijn van controle.

De Raad vindt het principe van autonoom beheer een goede oplossing om parallele productie tussen gangbare en biologische landbouwproducten op hetzelfde bedrijf te vermijden. De Raad vraagt daarbij wel om te onderzoeken of het principe van autonoom beheer ook mogelijk is bij geografisch gescheiden eenheden van een bedrijf.

Tenslotte vraagt de SALV een aantal (kleine) aanpassingen van technische aard door te voeren in de sanctietabel, die gaat in de bijlage van het besluit.

¹ LOQ = limit of quantification (wat verschilt en hoger is dan een LOD = limiet of detection)

3 Situering

3.1 Europese regelgeving

De Europese regelgeving voor de biologische productie is weergegeven in Verordening (EU) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 *inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot de intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91*².

Deze verordening omvat onder andere artikels over doelstellingen en beginselen voor de biologische productie, over productievoorschriften voor landbouwproductie, voor verwerkt diervoeder en verwerkte levensmiddelen. Er worden in de verordening ook etiketteringsregels vastgesteld. Tevens is er een apart deel opgenomen in verband met controles. Het gaat daarbij onder meer over controlesystemen, de deelname aan het controlesysteem en maatregelen bij inbreuken of onregelmatigheden.

Meer specifiek vermeldt artikel 27, lid 1, van Verordening (EU) nr. 834/2007 dat *“de lidstaten een controlesysteem opzetten en een of meer bevoegde autoriteiten aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor de controles ten aanzien van de bij deze verordening vastgestelde verplichtingen, zulks overeenkomstig Verordening (EG) nr. 882/2004”*³.

Conform artikel 27, lid 4 kan de bevoegde autoriteit controletaken overdragen naar een of meerdere controleorganen. In dat geval worden door de lidstaat de autoriteiten aangewezen die verantwoordelijk zijn voor de goedkeuring van en het toezicht op dergelijke organen.

De uitvoeringsbepalingen werden vastgesteld in:

- Verordening (EG) nr. 889/2008 van de Commissie van 5 september 2008 *inzake de biologische productie tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten, wat de biologische productie, de etikettering en de controle betreft*⁴.
- Verordening (EU) nr. 392/2013 van 29 april 2013 *tot wijziging van Verordening (EG) nr. 889/2008, wat het controlesysteem voor de biologische productie betreft*⁵.
- Verordening (EG) nr. 1235/2008 van de Commissie van 8 december 2008 *houdende bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit derde landen betreft*.

Op 24 maart 2014 lanceerde de Europese Commissie een voorstel van verordening⁶ dat de komende jaren aanleiding kan geven tot een (grondige) wijziging van de bestaande Europese biowetgeving.

² [Verordening 834/2007](#), gepubliceerd in het PB L 189 van 20.07.2007

³ [Verordening \(EG\) nr. 882/2004](#) van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn (PB L 165 van 30.04.2004)

⁴ [Verordening 889/2008](#), gepubliceerd in het PB L250 van 18.09.2008

⁵ PB L 118 van 30.04.2013

⁶ [Proposal for a regulation](#) of the European Parliament and the European Council on organic production and labelling of organic products, amending Regulation (EU) No XXX/XXX of the European Parliament and of the Council [Official controls Regulation] and repealing Council Regulation (EC) No 834/2007

3.2 Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008

Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 is als volgt opgebouwd.

- Titel I. - Definities (artikel 1)
- Titel II. - Toepassingsgebied (artikel 2-3)
- Titel III. - Controle op de biologische productie (artikel 4-43)
- Titel IV. – Rapportering (artikel 44-48)
- Titel V. – Subsidies (artikel 49)
- Titel VI. – Toezicht (artikel 50)
- Titel VII. – Slotbepalingen (artikel 51-54)

Het deel, “*Titel III. – Controle op de biologische productie*”, vormt met 5 hoofdstukken de kern van het besluit.

Hoofdstuk I. –Controlesysteem (artikels 4-11)

De bevoegde autoriteit zet een controlesysteem op en draagt de controle over aan erkende controle organisaties. Er zijn 4 controle organisaties erkend⁷. In artikel 7 wordt aangegeven welke marktdeelnemer vrijgesteld is van controle. Het controleorgaan stelt de vergoedingen voor op basis van de omvang en de complexiteit van de controles.

Hoofdstuk II. – Erkenning van controleorganen (artikels 12-15)

Dit hoofdstuk omvat de voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van de erkenning, de erkenningsprocedure en de opheffing van de erkenning van de controleorganen.

Hoofdstuk III. – Controles (artikels 16-21)

In dit hoofdstuk worden de soorten controles beschreven (jaarlijkse controle, aanvullende controle, steekproefcontrole, verscherpte controle, administratieve controle) en het aantal en de planning ervan.

Hoofdstuk IV. – Staalnamen en analyses (artikels 22-33)

Dit hoofdstuk omvat het aantal en de planning van de staalnamen en de aard van de analyses.

Hoofdstuk V. – Sanctionering (artikels 34-43)

Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende sancties die het controleorgaan toepast als ze een inbreuk constateert, gaande van een gewone opmerking, over een vraag om verbetering, een waarschuwing, verscherpte controle, declassering van het perceel, declassering van het lot, schorsing van het product of van het bedrijf en verlenging omschakeling. Bij elke inbreuk wordt een sanctie conform de bijlage I (sanctietabel) bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 uitgesproken.

De marktdeelnemer kan na het ontvangen van een sanctiebrief een beroep instellen.

De nota aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp besluit stelt “*De ervaring leert echter dat een aantal zaken kunnen geoptimaliseerd worden. Daarenboven is een actualisatie nodig als gevolg van de gewijzigde Europese wetgeving*”. Deze actualisatie is weergegeven in het voorliggende ontwerp besluit.

⁷ Lijst van de erkende controleorganisaties, Certisys bvba, TÜV Nord Integra, Quality Parnter nv en Control Union, zie <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?fid=96>

3.3 Ontwerp van wijzigingsbesluit aan het besluit van 12 december 2008 (=voorwerp van dit advies)

Het ontwerp besluit dat voor advies voorligt, wijzigt een aantal elementen uit het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008. De belangrijkste wijzigingen hebben te maken met:

- schrappen van *Afdeling III interpretatie van de analyseresultaten* (waaronder huidige declasseringslimiet) (artikels 31-33);
- een vereenvoudiging van vrijstelling van controles voor de verkooppunten;
- een vereenvoudiging van de controlevereisten voor verkooppunten, loonwerkers en bepaalde verdelers;
- een vereenvoudiging van de bepalingen met betrekking tot de vaststelling van het minimum aantal steekproefcontroles en monsternemingen
- de actualisatie van de sanctietabel.

4 Advies

[1] De Raad verwelkomt het ontwerp van wijzigingsbesluit en is verheugd over de aanpassingen, maar heeft toch één essentiële aanbeveling, zie [7, 8, 9, 10 en 11], naast een aantal concrete voorstellen en suggesties. De Raad vernam dat de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 reeds een tijd op de tekentafel van de administratie lagen en dat mogelijke wijzigingen ook voorwerp waren van overleg met de belanghebbenden uit de biosector. De Raad stelt vast dat het ontwerp nu recent door de Vlaamse regering een eerste maal principieel werd goedgekeurd.

Het advies hierna werd opgebouwd volgens de structuur van het voor advies voorliggende ontwerpbesluit.

- Titel I. Definities

[2] Voeg een definitie van loonwerker en onderaannemer toe. In het ontwerp besluit wordt de definitie van loonwerker geschrapt. Dit begrip komt echter terug in het nieuwe artikel 6/2 van het ontwerp, waar wordt vermeld dat een loonwerker *“een subcontractant is die een bepaalde activiteit uitvoert in opdracht van een marktdeelnemer, zonder eigenaar te zijn van de producten waarop hij die activiteit uitvoert”*.

In hetzelfde artikel 6/2 wordt de definitie van onderaannemer weergegeven als *“een marktdeelnemer die een bepaalde marktactiviteit uitvoert in opdracht van een andere marktdeelnemer, waarbij de onderaannemer eigenaar is van alle of van een deel van de producten waarop hij de activiteit uitvoert”*.

De Raad stelt voor deze 2 definities toe te voegen aan artikel 1 van het ontwerp besluit.

- Titel III. – Controle op de biologische productie

Hoofdstuk I. - Controlesystemen

[3] De Raad verwelkomt het feit dat marktdeelnemers die enkel voorverpakte biologische producten of individueel identificeerbare biologische producten direct aan de eindverbruiker verkopen, vrijgesteld worden van het controlesysteem. Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 bepaalt in artikel 7 dat :

- *“de lidstaten marktdeelnemers die deze producten direct aan de eindconsument of eindgebruiker verkopen, van de controle kunnen vrijstellen, mits deze marktdeelnemers deze producten niet produceren, bereiden of opslaan op een plaats die geen verband houdt met het verkooppunt, of dergelijke activiteiten niet aan een derde partij hebben uitbesteed. De verkoper die in aanmerking komt voor de vrijstelling, moet zijn aanvraag indienen bij de afdeling DLO.*
- *een verkoper die niet voorverpakte producten direct aan de eindconsument of eindgebruiker verkoopt, vrijgesteld is van controle als de totale aankoopwaarde (exclusief btw) van de niet voorverpakte producten tijdens het vorige kalenderjaar minder dan 5.000 euro bedraagt”*.

De Raad stelt vast dat deze bepalingen in het ontwerp besluit worden geschrapt omwille van het feit dat enerzijds slechts een beperkt aantal marktdeelnemers in het verleden effectief een aanvraag voor vrijstelling hebben ingediend. Anderzijds is volgens de bevoegde entiteit de controle op de aankoopwaarde van 5.000 euro moeilijk realiseerbaar.

In het nieuwe artikel 7 van het ontwerp besluit wordt een bepaling opgenomen om enkel marktdeelnemers die alleen voorverpakte producten of producten die individueel voorzien zijn van het EU-logo voor biologische productie en het codenummer van het controleorgaan verkopen, vrij te

stellen van het controlesysteem. Ook het versnijden en herverpakken voor de ogen van de klant kan worden vrijgesteld van controle.

De Raad verwelkomt deze nieuwe bepaling maar stelt voor het tweede lid van dat nieuwe artikel 7 te herformuleren zodat het duidelijk is dat het versnijden en herverpakken van producten voor de ogen van de eindconsument of eindgebruiker ook uit hoofde van de sanctieregeling vrijgesteld is van controle omdat deze handelingen aanzien worden als 'voorverpakte producten'.

[4] De Raad vindt het principe van autonoom beheer een goede oplossing om parallelle productie tussen gangbare en biologische landbouwproducten op hetzelfde bedrijf te vermijden. Een bedrijf dat voldoet aan de regels van het autonoom beheer⁸ volgens artikel 4, §3, van het decreet van 22 december 2006 houdende de inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid en haar uitvoeringsbepalingen, moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

1° de landbouwer baat noch als natuurlijke persoon noch als rechtspersoon, hetzij afzonderlijk hetzij als lid van een groepering, twee of meer bedrijven uit;

2° de landbouwer heeft zijn productiemiddelen in exclusief gebruik en beheert ze exclusief;

3° de sanitair verantwoordelijke op het bedrijf is hetzij de landbouwer, hetzij iemand die deel uitmaakt van de landbouwer als bedoeld in artikel 1, 7°. In afwijking hiervan is het, voor een beslag dat betrekking heeft op verschillende landbouwers, voldoende dat de sanitair verantwoordelijke hetzij één van de landbouwers is die het beslag deelt, hetzij deel uitmaakt van één van de landbouwers als bedoeld in artikel 1, 7°, die het beslag deelt;

4° bedrijven waarvoor tussen de overeenkomstige beslagen een afwijking bestaat, worden als één bedrijf beschouwd;

5° de landbouwers die over dieren van dezelfde diersoort beschikken, en van wie de dieren tot een zelfde beslag behoren:

a) houden naast het bedrijfsregister van het beslag een apart register bij dat aangeeft welk dier;

bij welke landbouwer hoort;

b) actualiseren voor elk rund de relatie tussen rund en exploitatie op permanente en conforme wijze;

6° de fiscale boekhouding van een landbouwer mag geen betrekking hebben op de landbouwactiviteiten van verschillende bedrijven.

Autonoom beheer is van toepassing voor landbouwers die bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij zijn geïdentificeerd.

De Raad vraagt wel om bijkomend te onderzoeken of het principe van autonoom beheer ook mogelijk is bij geografisch gescheiden eenheden van een bedrijf (inrichtingen waar afzonderlijke landbouwactiviteiten plaatsvinden), zoals bijvoorbeeld toegepast in het koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

⁸ [Autonoom beheer](http://lv.vlaanderen.be/nlapps/data/docattachments/toelichting_autonome_beheer.pdf) is het beheer van een bedrijf op die wijze dat elke verarring op vlak van beheer, uitvoering van landbouwactiviteiten, productiemiddelen of het gebruik ervan tussen twee of meer landbouwers uitgesloten is (bron: http://lv.vlaanderen.be/nlapps/data/docattachments/toelichting_autonome_beheer.pdf)

Hoofdstuk III. - Controles

[5] De Raad is tevreden dat het aantal jaarlijkse steekproefcontroles en staalnamen worden geharmoniseerd en dat bij de verdelers en verkopers van voorverpakte producten een volledige controle gebeurt over een periode van drie jaar. De Raad begrijpt dat controle nodig is om de keten te sluiten maar dat deze bij de verdelers en verkopers van voorverpakte producten beperkt is door het lagere risico profiel (bijvoorbeeld wijnhandelaar).

[6] Verduidelijk het begrip ‘verkopers waarbij de jaarlijkse controle wordt beperkt en waar alle aspecten over een periode van 3 jaar moeten gecontroleerd zijn’. In artikel 17 van het ontwerp besluit wordt gesteld *“De jaarlijkse controle bij verdelers van voorverpakte producten en verkopers wordt beperkt tot een gedeeltelijk fysieke controle”*. Daarnaast wordt in het artikel 7 verwezen naar het feit dat de *“marktdeelnemers die alleen voorverpakte of producten die individueel zijn voorzien van een etiket met het EU-logo voor biologische productie en het codenummer van het controleorgaan verkoopt, vrijgesteld is van het controlesysteem”*.

De Raad vraagt te verduidelijken dat de verkopers die in een periode van 3 jaar een volledige controle krijgen, producten verkopen als tussenhandelaar en niet rechtstreeks aan de eindconsument.

Hoofdstuk IV. – Staalnamen en analyses

[7] De Raad vindt het behoud van een regeling op Vlaams niveau inzake declassering na overschrijding van een declasseringslimiet voor bioproducten essentieel. De Raad heeft bezwaren bij het schrappen. Immers, door de biologische controleorganismen wordt regelmatig gebruik gemaakt van deze artikels om te kunnen nagaan wat er moet gebeuren als pesticidenresidu's of ggo's worden teruggevonden op een biologisch product. Een dergelijke regeling schept bovendien transparantie en duidelijkheid voor alle marktdeelnemers, tot en met de consument.

Titel III, hoofdstuk IV (staalnamen en analyses) in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december omvat artikels (artikel 31 -33) over de interpretatie van de analyseresultaten. Deze artikels beschrijven wat er moet gebeuren bij het terugvinden van verboden bestrijdingsmiddelen of genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) in biologische landbouwproducten, rekening houdend met historische vervuiling.

Volgens artikel 31, §3, van het besluit van 12 december 2008 kan een product waarin de controle organisatie een residu van een verboden bestrijdingsmiddel vindt van meer dan 1,5 maal de bepaalbaarheidsgrens⁹, gedeclasseerd (niet als bio gecertificeerd) worden. Daarnaast moet de marktdeelnemer aan het controleorgaan aantonen dat, ondanks genomen maatregelen, het resultaat van de aantasting te wijten is aan een externe factor waarvan hij/zij geen schuld treft. Anders wordt een aanvullende sanctie opgelegd (artikel 31, §4).

De Raad stelt vast dat in het ontwerp besluit de artikels 31-33 uit het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 niet meer zijn opgenomen. De reden hiervoor is vermeld in de nota aan de Vlaamse regering, namelijk *“Het gaat hier om overbodige bepalingen die al voorzien zijn in de Europese wetgeving”*.

De SALV merkt op dat in de nota aan de Vlaamse regering geen duidelijke toelichting gegeven wordt over de reden voor het schrappen van deze artikels, behalve de melding dat dit geregeld is door de EU verordening.

Het is voor de Raad ook onduidelijk over welke EU-verordening het dan zou gaan.

⁹ LOQ = limit of quantification (wat verschilt en hoger is dan een LOD = limiet of detection)

[8] Pas artikel 31, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 als volgt aan: “Voor de bepaling van residuen van verboden bestrijdingsmiddelen die aanwezig zijn op een product dat op markt wordt gebracht met verwijzing naar de biologische landbouw, gelden de LOQ-waarden van de EU Verordening 396/2005 en bij het ontbreken daarvan, de waarde van 0,015 mg pesticide/kg product”.

Artikel 31 uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 beschrijft wat er moet gebeuren indien er pesticideresidu's worden terug gevonden op een product. Dit artikel stelt momenteel dat er bij detectie van verboden pesticideresidu's boven 1,5 keer de bepaalbaarheidsgrens (uit het KB van 13 maart 2000¹⁰), een sanctie moet toegepast worden.

Artikel 31 stelt:

§ 1. Alleen de bestrijdingsmiddelen, vermeld in bijlage II van Verordening 889/2008, mogen worden gebruikt.

§ 2. Voor de bepaling van residuen van verboden bestrijdingsmiddelen die aanwezig zijn op een product, is het koninklijk besluit van 13 maart 2000 tot vaststelling van de maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen toegelaten in en op voedingsmiddelen vermelde bepaalbaarheidsgrenzen, van toepassing.

§ 3. Als het resultaat van een analyse op een product een gehalte aangeeft van een verboden bestrijdingsmiddel dat hoger is dan anderhalf maal de bepaalbaarheidsgrens, legt het controleorgaan aan de verantwoordelijke marktdeelnemer een toepasselijke sanctie als vermeld in hoofdstuk V van titel III op.

Om te bepalen of het gehalte van een verboden product boven de drempelwaarden ligt, wordt alleen rekening gehouden met de effectief gemeten waarde, vermeld op het analyseverslag van het labo.

§ 4. Als de marktdeelnemer, vermeld in § 3, aan het controleorgaan niet kan aantonen dat, ondanks genomen maatregelen, de gevonden residuen het resultaat zijn van aantasting die te wijten is aan een externe factor waaraan hij geen schuld treft, legt het controleorgaan aan de verantwoordelijke marktdeelnemer een aanvullende sanctie als vermeld in hoofdstuk V van titel III, op.

De Raad merkt op dat het KB van 13 maart 2000 waarnaar wordt verwezen in §2 ondertussen is opgeheven.

Volgens de Raad moet nu gekeken worden naar de Europese verordening (EG) 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong¹¹ met inwerkingtreding op 2 september 2008.

De Raad erkent dat in deze Europese verordening voor bepaalde producten (onder andere alle verwerkte producten) limieten ontbreken, zodat er geen wettelijke basis is om voor deze

¹⁰ Koninklijk besluit van 13 maart 2000 tot vaststelling van de maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen toegelaten in en op voedingsmiddelen

¹¹ Samen te lezen met:

- [Verordening \(EG\) nr. 178/2006](#) van de Commissie van 1 februari 2006 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad met het oog op de vaststelling van bijlage I met de lijst van levensmiddelen en diervoeders waarvoor maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen gelden;
- [Verordening \(EG\) nr. 149/2008](#) van de Commissie van 29 januari 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad door vaststelling van de bijlagen II, III en IV met maximumresiduegehalten voor onder bijlage I bij die verordening vallende producten

ontbrekende producten te bepalen of zij al dan niet de maximumgehalten overschrijden. De Raad stelt in deze gevallen een waarde van 0,015 mg pesticide/kg product als declasseringslimiet voor.

[9] Neem in de sanctietabel ook een declasseringsmogelijkheid op bij de overschrijding van de declasseringslimiet. Ondanks het feit dat er in artikel 31 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 wordt verwezen naar hoofdstuk V. – *Sanctionering* van titel III, die op zijn beurt naar de sanctietabel (bijlage I) verwijst, is er in deze sanctietabel geen sanctie opgenomen bij de vaststelling van een overschrijding van de declasseringslimiet door het controleorgaan.

Enkel bij het aantoonbaar gebruik van pesticiden kan er nu in principe een sanctie (declassering van het lot) worden uitgesproken. Dit betekent echter dat er eerst een onderzoek naar de oorzaak moet gebeuren. Indien uit dit onderzoek blijkt dat de productievoorschriften niet werden nageleefd, wordt een sanctie uitgesproken. Dit onderzoek neemt tijd in beslag en kan bij verschillende marktdeelnemers voor problemen zorgen. Tevens kan er ook niet altijd een oorzaak van de contaminatie gevonden worden. Om op korte termijn een beslissing te kunnen nemen bij aanwezigheid van pesticiden zou volgens de Raad in het besluit een mogelijkheid tot directe declassering van het lot moeten opgenomen worden.

De Raad stelt daarom voor om ook §3 van artikel 31 aan te passen in de zin van: *“Als het resultaat van een analyse op een product dat in de handel wordt gebracht met verwijzing naar de biologische landbouw, een gehalte aangeeft van een verboden bestrijdingsmiddel dat hoger is dan in de §2 vermelde waarden, dan ontnemt het controle organisme de betrokken marktdeelnemer het recht om de betrokken producten op de markt te brengen met verwijzing naar biologische landbouw”*.

[10] Schep duidelijkheid over de declassering van biologische producten tijdens het productieproces. Indien zou blijken dat er residuen van pesticiden aanwezig zijn op delen van planten die niet geogost of geconsumeerd worden, dan mag dat volgens de SALV niet in alle gevallen leiden tot een sanctie (bijvoorbeeld declassering van de eindproducten). De grens voor het bepalen van een sanctie is echter niet altijd duidelijk te omschrijven. De Raad verwijst hierbij bijvoorbeeld naar knolvenkel: het blad wordt afgesneden, maar staat rechtstreeks in contact met de knol die wel wordt geconsumeerd. Bij het bepalen van een sanctie moet volgens de Raad ook rekening gehouden worden met de bron van besmetting. Een besmetting veroorzaakt door een derde buiten de wil van de producent moet anders benaderd en gesanctioneerd worden dan een besmetting door de producent zelf, onder de voorwaarde dat de residuen van schadelijke pesticiden in de eindproducten lager zijn dan de limieten die voor bio worden gehanteerd.

[11] Organiseer een werkgroep om de interpretatie van de analyseresultaten uit te werken. Het interpreteren van analyseresultaten is een ingewikkeld proces (met veel meetonzekerheden, interpretatiemogelijkheden, verdunningsfactoren waar rekening mee moet worden gehouden), en dit proces is ook onderhevig aan verandering, waardoor het moeilijk te vervatten is in wetgeving. De SALV vraagt dat een werkgroep (bijvoorbeeld de bestaande werkgroep wetgeving van ADLO) een richtlijn uitwerkt om deze interpretatie zo eenduidig mogelijk uit te werken. In deze richtlijn moeten volgens de Raad zeker de volgende zaken aan bod komen :

- meetonzekerheid van de gemeten waarde;
- aanwezigheid van meerdere niet toegelaten substanties;
- verdunnings- en concentratiefactoren bij onder andere drogen, concentreren, aanlengen;
- impact van het analyseresultaat van B-staal;
- regels omtrent blokkering van producten;
- uitzonderingen (bv essentiële oliën)

- stalen genomen door marktdeelnemers.

[12] Voorzie bij een waarschuwing ook een tijdsbepaling. Het controleorgaan past een of meer sancties toe als ze een inbreuk constateert.

Bij een vraag om verbetering (artikel 34, 2° uit het besluit van 12 december 2008) wordt aangegeven welke onregelmatigheid wordt geconstateerd, welke verbetering er wordt verwacht en binnen welke termijn. Op een vraag tot verbetering die niet binnen de gestelde termijn in acht wordt genomen, volgt altijd een waarschuwing.

Artikel 34, 3° van hetzelfde besluit vermeldt dat deze waarschuwing altijd vergezeld gaat van een vermelding welke sanctie er zal worden toegepast als de marktdeelnemer er geen rekening mee houdt.

De Raad vraagt om ook bij de waarschuwing een tijdsbepaling toe te voegen. Het is nu voor de Raad niet duidelijk wanneer er na de waarschuwing overgegaan wordt tot bijvoorbeeld een schorsing (een volgende stap bij een aantal inbreuken uit de sanctietabel).

In artikel 35 van hetzelfde besluit staat wel vermeld *“Als het controleorgaan andermaal dezelfde inbreuk bij een marktdeelnemer vaststelt binnen een termijn van 24 maanden, spreekt het de volgende sanctie in de sanctietabel uit”*. Technisch gesproken zou het controleorgaan volgens de Raad reeds 1 dag na de eerste vaststelling opnieuw een controle kunnen uitoefenen.

Hoofdstuk V. -Sanctionering

[13] De Raad vraagt om een aantal aanpassingen door te voeren in bijlage I “De sanctietabel, vermeld in artikel 35”, gevoegd bij het ontwerp besluit.

Code	Tekst zoals opgenomen in de bijlage van het ontwerpbesluit	Suggestie van de SALV daarbij
1065	Aanwezigheid van geringe hoeveelheid ggo's (onder de etiketteringslimiet)	Aanwezigheid van geringe hoeveelheid ggo's (onder de etiketteringslimiet) <u>en</u> aanwezigheid van meer dan 0,9% ggo's met de respectievelijke sancties GO en declassering
1115	Niet of niet tijdig betalen van de aan het controleorgaan verschuldigde bijdrage in de controlekost	<i>-schrappen-</i>
3360	Excessieve inbreng van dieren die afkomstig zijn van niet-biologische bedrijven	Excessieve inbreng van dieren die afkomstig zijn van niet-biologische bedrijven
3360a	Algemeen (W, W, SP (3))	Algemeen (Vv)
3700	Te hoge jaarlijkse dierenpopulatie per hectare of invoer van mest die leidt tot een mestgebruik in het bedrijf of de contracterende bedrijven dat meer dan 170 kg stikstof per hectare/jaar bedraagt:	Te hoge jaarlijkse dierenpopulatie per hectare of invoer van mest die leidt tot mestgebruik in het bedrijf dat meer dan 170 kg stikstof per hectare/jaar bedraagt:
3700a	Lichte overschrijding (<10%)	Lichte overschrijding (≤10%) <u>of</u>
3700b	Aanzienlijke overschrijding (>10%)	Aanzienlijke overschrijding (>10%)

3834	Zeugen die afzonderlijk opgesloten zijn in de stallen buiten de toegestane periode van de dracht en de zoogtijd	Zeugen die afzonderlijk opgesloten zijn in de stallen buiten de toegestane periode van de dracht en de zoogtijd en behalve het in quarantaine houden van zieke dieren
3856	Pluimvee dat is opgesloten zonder toegang tot een met gras bezaaide uitloopruimte in de openlucht terwijl de omstandigheden dat wel mogelijk maken: [...]	Pluimvee dat is opgesloten zonder toegang tot de wettelijk voorziene uitloopruimte terwijl de omstandigheden dat wel mogelijk maken: [...]
3860	Geen leegstand van de pluimveestallen	<i>-schrappen-</i>
3864	Konijnen die binnengehouden worden, zonder toegang tot een open front of met een te klein open front, met een afgesloten open front, terwijl de meteorologische omstandigheden	Herbekijken in functie van het nieuwe ministeriële besluit van 4 juli 2014-
3866	Pluimvee of konijnen die niet op de grond worden gekweekt, of die gehouden worden in kooien	
3868	Konijnen die afgezonderd van de andere worden gehouden of in groepen waarvan de omvang niet geschikt is	